

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

Избоскан туман

2023 йил 16 июн

Избоскан туманлараро иқтисодий судининг судьяси Х.Абдураимов раислигида, судья ёрдамчиси А.Султоновнинг котиблигида, аризаچи – Андижон вилоят давлат солиқ бошқармасининг, қарздор – “MUSTANG PETROL SERVIS” масъулияти чекланган жамиятининг банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни ўн кундан кўп бўлган муддатга тўхтатиб туриш тўғрисидаги аризаси бўйича ишни аризаچи вакили А.Абдулхақимов (ишончнома асосида) иштирокида, (Қарздор иштирок этмади) Избоскан туман давлат солиқ инспекцияси биносида очиқ саёр суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и :

Қарздор “MUSTANG PETROL SERVIS” масъулияти чекланган жамияти (бундан буён матнда “Қарздор” деб юритилади) солиқ тўловчи сифатида Андижон вилоят давлат солиқ бошқармасидан рўйхатдан ўтган ҳолда 2023 йил февраль ойи учун қўшилган қиймат солиғи бўйича солиқ ҳисоботини топширилмаганлиги сабабли, Андижон вилоят давлат солиқ бошқармаси (бундан буён матнда “Аризаچи” деб юритилади) судга ариза билан мурожаат қилиб, қарздорнинг банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни ўн кундан кўп бўлган муддатга тўхтатиб туришни сўраган.

Суднинг ажрими билан ариза иш юритишга қабул қилиниб, аризани кўриб чиқиш учун суд мажлисига тайинланган, ажрим қарздорга почта алоқа бўлими ҳамда шахсий кабинети орқали юборилган.

Суд кунига қарздор хабардор қилинганлигини тасдиқловчи ҳужжат мавжуд бўлсада, унинг вакили суд мажлисида иштирок этмади ва эътироз билдирмади.

Шунга кўра суд, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси (бундан буён матнда ИПК деб юритилади)нинг 220-моддасига асосан, қарздор вакилининг иштироксиз кўришни лозим топди.

Чунки, ИПКнинг 220-моддасига биноан, суд ишда иштирок этувчи шахсларни суд мажлисининг вақти ва жойи тўғрисида ушбу Кодексда белгиланган тартибда хабардор қилади. Бунда суд аризаچининг зиммасига қарздорни суд мажлисининг вақти ва жойи тўғрисида хабардор қилиш мажбуриятини юклашга ҳақли. Суд мажлисининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган мазкур шахсларнинг келмаганлиги, агар суд уларнинг келишини мажбурий деб топмаган бўлса, ишни кўриб чиқиш учун тўсқинлик қилмайди.

Суд мажлисида аризаچи вакили – қарздор томонидан аризада кўрсатилган камчиликлар бугунги кунга қадарли ҳам бартараф этилмаганлигини билдириб аризани тўлиқ қаноатлантириб беришни сўради.

Суд, аризаچи вакилининг кўргазмасини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, қуйидагиларга асосан, ариза талабини қаноатлантиришни лозим топди.

Аниқланишича, аризаچининг 2023 йил 5 май кунги хабарномасида, қарздорга солиқ ҳисоботини ўн кун ичида тақдим этиш сўралган ва шу кун қарздорнинг банкдаги барча ҳисобварақлари бўйича барча чиқим операцияларини 10 кунга тўхтатиб туриш тўғрисида қарор қабул қилинган.

Мазкур қарор қабул қилинганлиги тўғрисида 2023 йил 22 май кун қарздорга алоқа хати орқали шахсий кабинетига хабарнома юборилган, мазкур хабарномада қарздор томонидан солиқ ҳисоботи тақдим этилмаганлиги учун унинг банклардаги барча ҳисобварақлари бўйича барча чиқим операциялари 10 кунга тўхтатилганлиги, ҳисобот тақдим этилмаса, банклардаги барча ҳисобварақлари бўйича барча чиқим



операциялари 10 кундан кўп бўлган муддатга тўхтатиб туриш ҳақида иқтисодий судга ариза киритилиши ҳақида огоҳлантирган, аммо қарздор бугунги кунга қадарли 2023 йил февраль ойи учун қўшилган қиймат солиғи бўйича солиқ ҳисоботини давлат солиқ инспекциясига ҳисобот тақдим этмаган.

Зеро, Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси(бундан буён матнда СК деб юритилади)нинг 82-моддасига асосан, солиқ ҳисоботи солиқ тўловчи ҳисобга олинган жойдаги солиқ органига белгиланган шаклда қоғоз ёки электрон шаклда ушбу Кодексга мувофиқ солиқ ҳисоботига илова қилиниши лозим бўлган ҳужжатлар билан бирга тақдим этилади. Солиқ тўловчи ушбу Кодексга мувофиқ солиқ ҳисоботига илова қилиниши лозим бўлган ҳужжатларни электрон шаклда тақдим этишга ҳақли. Юридик шахс бўлган солиқ тўловчилар ва яқка тартибдаги тадбиркорлар солиқ ҳисоботини ўзи ҳисобга олинган жойдаги солиқ органига белгиланган шакллар бўйича электрон ҳужжат тарзида тақдим этади. Йирик солиқ тўловчилар, жойлашган еридан қатъи назар, солиқ ҳисоботини Йирик солиқ тўловчилар бўйича ҳудудлараро давлат солиқ инспекциясига тақдим этади.

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 111-моддасига кўра, солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор солиқ органининг раҳбари (раҳбар ўринбосари) томонидан ўн кундан кўп бўлмаган муддатга қабул қилиниши мумкин. Солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни ўн кундан кўп муддатга тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор солиқ органининг илтимосномасига асосан суд томонидан қабул қилиниши мумкин. Бунда солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банк ҳисобварақлари бўйича операциялари суд томонидан қарор қабул қилингунга қадар тўхтатиб турилади.

Солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисида қарор электрон шаклда солиқ органи томонидан банкка юборилади. Бир вақтнинг ўзида солиқ органи томонидан солиқ тўловчининг шахсий кабинетига унинг банкдаги ҳисобварақлари бўйича операциялар тўхтатиб турилиши тўғрисида хабарнома бунинг сабабларини кўрсатган ҳолда юборилади.

СКнинг 273-моддасига биноан, солиқ тўловчилар, агар ушбу бобда бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, солиқ ҳисоботини ўзлари солиқ ҳисобида турган жойдаги солиқ органларига ўтган солиқ давридан кейинги ойнинг йигирманчи кунидан кечиктирилмаган муддатда тақдим этишлари шарт.

ИПКнинг 217-моддасига кўра, банклардаги ҳисобварақлар бўйича операцияларни тўхтатиб қўйиш бўйича ҳуқуқий таъсир чорасини қўллайди.

ИПКнинг 215-моддасига асосан, ҳуқуқий таъсир чораларини қўллаш тўғрисидаги аризалар билан судларга назорат қилувчи органлар мурожаат этишга ҳақли.

Зотан, ИПКнинг 222-моддаси учинчи қисмининг 4-бандига биноан, ҳуқуқий таъсир чорасини қўллаш тўғрисидаги арз қилинган талаб қаноатлантирилган тақдирда, суд ҳал қилув қарорининг хулоса қисмида банклардаги ҳисобварақлар бўйича операциялар қандай шартлар бажарилгунга қадар тўхтатиб қўйилганлиги кўрсатилиши керак. Суднинг ҳуқуқий таъсир чорасини қўллаш тўғрисидаги иш бўйича ҳал қилув қарори, агар апелляция шикоят (протести) берилмаган бўлса, у қабул қилинганидан кейин ўн кун ўтгач қонуний кучга киради.

Суд, ишни кўриб чиқиш билан боғлиқ суд харажатларини ундириш масаласини муҳокама қилган ҳолда қарздор ҳисобидан даъвогар фойдасига 33.000 сўм почта харажати ундиришни, давлат божини ундирмасликни лозим топди.

Чунки, Давлат божи тўғрисидаги Ўзбекистон Республикасининг қонунини 9-моддаси 19-бандига мувофиқ, аризачи ва қарздор — ҳуқуқий таъсир чораларини қўллаш тўғрисидаги ишлар бўйича давлат божи ундирилмаслиги кўрсатилган.



Юқоридагиларга кўра, Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 82, 111, 273-моддалари, Иқтисодий процессуал кодексининг 215, 217, 220, 222-моддаларини қўллаб, суд

Қ А Р О Р Қ И Л А Д И :

Ариза талаби қаноатлантирилсин.

Қарздор “MUSTANG PETROL SERVIS ” масъулияти чекланган жамиятининг банклардаги ҳисобварақлари бўйича операцияларнинг чиқиш қисми 2023 йил февраль ойи учун қўшилган қиймат солиғи бўйича солиқ ҳисоботини тақдим этгунга қадар тўхатиб турилсин.

Қарздор “MUSTANG PETROL SERVIS ” масъулияти чекланган жамиятига хизмат кўрсатувчи барча банклардаги ҳисоб-рақамлари бўйича операцияларни тўхатиб қўйишга сабаб бўлган ҳолатлар қарздор томонидан тўлиқ бартараф этилгандан сўнг, давлат солиқ органи хизмати томонидан тақдим этиладиган ёзма кўрсатмаси (қарори) асосида ҳисобварақлар бўйича операциялар тиклансин.

Қарздор “MUSTANG PETROL SERVIS ” масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан Андижон вилоят давлат солиқ бошқармаси фойдасига 33.000 сўм почта харажати ундирилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргандан кейин ижро варақаси берилсин.

Мазкур ҳал қилув қароридан устидан ўн кунлик муддат ичида апелляция тартибида шикоят қилиш (протест келтириш) мумкин.

**Раислик қилувчи,
судья**

Х.Абдураимов

